

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ & ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Τριμελής Επιβλέπουσα Επιτροπή

Βιλελμίνη Σωσώνη

Σωτήρης Λίβας

Μαρία Τσίγκου

Ονοματεπώνυμο: Αρκούδα Αμαλία

Αριθμός Μητρώου: Ξ2017302

Ημερομηνία: 4.09.2019

1. Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας δεν είναι άλλος, παρά η αναλυτική και περιεκτική ενημέρωση γύρω από το θέμα της τρίμηνης πρακτικής άσκησης που πραγματοποιήθηκε στη μεταφραστική εταιρία EL-TRANSLATIONS, ένα γραφείο με μεγάλη αναγνώριση και φήμη, που φέρει πολλά χρόνια δραστηριότητας στον χώρο της μετάφρασης και διερμηνείας συνεδρίων, συγκεκριμένα από το 2001. Απώτερος στόχος της συγκεκριμένης πρακτικής ήταν η προσαρμογή στον επαγγελματικό χώρο της μετάφρασης και η εξοικείωση με τα μεταφραστικά εργαλεία, τις εργασιακές απαιτήσεις και γενικότερα με όλες τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες σε έναν σύγχρονο μεταφραστή. Η επιλογή της πρακτικής άσκησης αντί της διπλωματικής εργασίας έγινε με γνώμονα την καθημερινή «τριβή» και την εξοικείωση με τον μεταφραστικό κλάδο. Επιπλέον, θεωρήθηκε ότι η προϋπηρεσία, θα αποτελούσε μία σημαντική προσθήκη στο βιογραφικό κατά την αναζήτηση εργασίας επί του αντικειμένου.

2. Εταιρία

2.1. Είδη κειμένων προς μετάφραση, πεδία μεταφραστικής δραστηριότητας και γλωσσικοί συνδυασμοί

Ένας από τους λόγους που η συγκεκριμένη εταιρία χαίρει μεγάλης αναγνώρισης είναι οι πολυάριθμες παροχές και υπηρεσίες της, καθώς προσφέρει γλωσσικές υπηρεσίες σε όλους τους πιθανούς γλωσσικούς συνδυασμούς και αναλαμβάνει μεταφράσεις κειμένων που αφορούν πολλούς τομείς δραστηριότητας. Μεταξύ άλλων, αναλαμβάνει μεταφράσεις στα πεδία της Οικονομίας, του Δικαίου, της Ιατρικής, του Τουρισμού, της Εκπαίδευσης, της Λογοτεχνίας, του Μάρκετινγκ, της Τεχνολογίας και της Βιομηχανίας, των στρατιωτικών και όλων των θεμάτων που σχετίζονται με άμυνα και εξοπλισμό, των Τηλεπικοινωνιών, των Θετικών Επιστημών και του χώρου των καλλυντικών προϊόντων. Επιπλέον, η EL-TRANSLATIONS αναλάμβανε και παντός είδους έγγραφα. Πιο συγκεκριμένα, επρόκειτο για διαφημιστικά έντυπα και φυλλάδια, ιστοσελίδες, αρχεία excel, παρουσιάσεις power point, στρατιωτικά εγχειρίδια, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικά, DVD, εκπαιδευτικά βίντεο, τεχνικά εγχειρίδια χρήσης πάσης φύσεως μηχανημάτων και εξοπλισμού κ.ά. Επιπροσθέτως, για οποιαδήποτε εσωτερική έκτακτη ενημέρωση, συνάντηση ή σύσκεψη με ξένους πελάτες ή συνεργάτες, η εταιρία παρέχει τη δυνατότητα για έγκαιρη και ολοκληρωμένη μετάφραση.

2.2. Άμεση μετάφραση σε πραγματικό χρόνο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας

Μεταξύ των ειδικών αυτών παροχών η πιο σημαντική ίσως είναι η άμεση μετάφραση σε πραγματικό χρόνο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας άλλων εταιριών. Πρόκειται για μία νέα, καινοτόμα υπηρεσία κατά την οποία η υπηρεσία αυτή συνίσταται στην απευθείας μετάφραση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ κάποιας εταιρίας και των πελατών ή συνεργατών της από τα ελληνικά στα αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά ή σε όποια άλλη γλώσσα απαιτείται, η οποία θα γίνεται από εξειδικευμένη ομάδα μεταφραστών της EL-TRANSLATIONS. Και φυσικά το ίδιο ισχύει και αντιστρόφως. Δηλαδή, η υπηρεσία αναλαμβάνει την απευθείας μετάφραση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ κάποιας εταιρίας και των πελατών ή συνεργατών της από οποιαδήποτε ξένη γλώσσα προς τα ελληνικά. Η συγκεκριμένη αυτή παροχή εξασφαλίζει και ένα βασικό πλεονέκτημα για τους πελάτες, το οποίο είναι οικονομικής φύσεως. Μιλώντας πιο συγκεκριμένα, ο πελάτης είναι σε θέση να έχει τον έλεγχο του τι πληρώνει, εφόσον η χρέωση γίνεται ανά λέξη. Επιπλέον, δεν επιβαρύνεται με επιπλέον χρεώσεις επείγουσας μετάφρασης, οπότε απολαμβάνει μία γρήγορη και οικονομική εξυπηρέτηση, ενώ δεν υπάρχουν ελάχιστες χρεώσεις. Η υπηρεσία αυτή εξοικονομεί κόπο και χρόνο, δεν απαιτεί κάθε φορά οποιαδήποτε παρέμβαση ή αίτημα των εταιριών και καμία απάντηση εκ μέρους της μεταφραστικής υπηρεσίας, οικονομικές προσφορές ή οτιδήποτε άλλο. Επίσης, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες υπηρεσίες μετάφρασης που παρέχει, η EL-TRANSLATIONS εξασφαλίζει στις εταιρίες αυτές τη δυνατότητα να απαλλαχθούν εντελώς από την υποχρέωση και το κόστος να διατηρούν μεταφραστικό τμήμα στην εταιρία τους ή εσωτερικό συνεργάτη – μεταφραστή. Με αυτόν τον τρόπο το μεταφραστικό γραφείο της EL-

TRANSLATIONS παρέχει άψογη, απρόσκοπτη επικοινωνία με τους συνεργάτες/πελάτες/προμηθευτές των διαφόρων εταιριών σε όλο τον κόσμο με ταχύτητα και χωρίς παρανοήσεις.

2.3. Πρότυπο ISO 17100:1025

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί πως είναι η πρώτη ελληνική μεταφραστική εταιρία η οποία πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 17100 : 2015 για την παροχή υπηρεσιών μετάφρασης. Πρόκειται για ένα νέο εξειδικευμένο Διεθνές Πρότυπο που εφαρμόζεται στους τομείς υπηρεσιών μετάφρασης, τόσο για εταιρίες που παρέχουν μεταφραστικές υπηρεσίες όσο και για τμήματα εταιριών που ασχολούνται με τις μεταφράσεις. Το Πρότυπο ISO 17100 : 2015 αντικαθιστά το Πρότυπο EN 15038 : 2006. Το Πρότυπο ISO 17100 : 2015 προβλέπει απαιτήσεις για τις βασικές διεργασίες, τους πόρους, καθώς και άλλες πτυχές απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών μετάφρασης ποιότητας που πληρούν τις ισχύουσες προδιαγραφές. Η εφαρμογή του προτύπου ISO 17100 : 2015 παρέχει, επίσης, τα μέσα, με τα οποία ο πάροχος υπηρεσιών μετάφρασης (TSP) μπορεί να αποδείξει τη συμμόρφωση των συγκεκριμένων υπηρεσιών μετάφρασης με το πρότυπο ISO 17100 : 2015 και την ικανότητα των διεργασιών και των πόρων του να παραδώσει μια μεταφραστική υπηρεσία που θα καλύψει τις προδιαγραφές του πελάτη και άλλες ισχύουσες προδιαγραφές. Η πιστοποίηση ενός Οργανισμού σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 17100 : 2015 αποδεικνύει μέσω ενός ανεξάρτητου φορέα ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι του οργανισμού υλοποιούνται και ικανοποιούν τους εταιρικούς στόχους και τις στρατηγικές. Επιπλέον, παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ικανοποίηση συμβατικών υποχρεώσεων, αποδεικνύει τη δέσμευση της ανώτατης διοίκησης του οργανισμού για την παροχή μεταφραστικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και τέλος, ενισχύει τη φήμη και την αξιοπιστία του οργανισμού τόσο στην τοπική όσο και στη διεθνή αγορά.

2.4. Αξιοπιστία και εχεμύθεια

Ένα στοιχείο που ενισχύει την αξιοπιστία της εταιρίας είναι η εχεμύθεια και η ασφάλεια που εγγυάται η εταιρία. Η εχεμύθεια αυτή, μάλιστα, εξασφαλίζεται με την υπογραφή εκ των προτέρων συμφωνητικού τήρησης απορρήτου των πληροφοριών, στην περίπτωση εκείνη που ο ίδιος ο πελάτης το προτιμάει και το ζητήσει.

Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι η EL-TRANSLATIONS είναι μία εταιρία η οποία παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες με συνέπεια και υπευθυνότητα, καταβάλλοντας πάντα κάθε δυνατή προσπάθεια με επαγγελματισμό και προσήλωση στις επιθυμίες του πελάτη μέσα σε προθεσμίες οι οποίες και τηρούνται αυστηρά, προκειμένου να μην εκτεθούν και, φυσικά, να ικανοποιήσουν τους πελάτες. Για την εξασφάλιση ενός όσο το δυνατόν καλύτερου αποτελέσματος, το γραφείο αναλαμβάνει να διεξάγει, εκτός από τη δεδομένη μετάφραση του κειμένου, και κάποιες επιπλέον διαδικασίες, όπως τοπική προσαρμογή, διόρθωση και επιμέλεια κειμένου, σελιδοποίηση, μορφοποίηση και τελικό έλεγχο ποιότητας. Τέλος, σημαντικό είναι και το γεγονός πως η EL-TRANSLATIONS το 2017 έγινε εγκεκριμένος προμηθευτής του NATO για υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας

2.5 Μονοετές πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης μεταφραστών

Η πολύχρονη εμπειρία της εταιρίας, όμως, και οι ειδικές και πολυάριθμες παροχές της δεν είναι ήταν οι μόνοι λόγοι που επιλέχθηκε το συγκεκριμένο γραφείο για την άσκηση της πρακτικής. Σίγουρα, βεβαίως, συντέλεσαν σημαντικά, αλλά εκτός των άλλων, υπήρξε και ένας ακόμα καθοριστικός παράγοντας που αποτέλεσε τη βάση της επιλογής αυτής. Η EL-TRANSLATIONS είναι μία εταιρία που ασχολείται με την επιμόρφωση και εκπαίδευση των μεταφραστών. Ειδικότερα, είναι μία μεταφραστική εταιρία η οποία αφιερώνει ξεχωριστό κομμάτι της εταιρίας της για την εκπαίδευση και κατάρτιση των μεταφραστών, διεξάγοντας κάθε χρόνο μονοετές πρόγραμμα στην εφαρμοσμένη μετάφραση με δυνατότητα επιλογής τουλάχιστον μεταξύ τριών κύριων γλωσσών, τα αγγλικά, τα γερμανικά και τα γαλλικά. Το μονοετές αυτό πρόγραμμα διέπεται από μία ακολουθία δραστηριοτήτων.

Ξεκινάει με το κομμάτι της διδασκαλίας, όπου πιστοποιημένοι μεταφραστές και ειδικοί επαγγελματίες με μεγάλη δραστηριότητα αναλαμβάνουν να μεταλαμπαδεύσουν τις γνώσεις τους και τις εμπειρίες του σε πραγματικό χρόνο (real time) στους ασκούμενους. Οι θεματικές ενότητες περιλαμβάνουν μεταφραστικές μεθόδους και ειδικές τεχνικές, εξοικείωση με τα μεταφραστικά εργαλεία και τις μεταφραστικές μνήμες, δίνουν, επίσης, τη δυνατότητα για μία προχωρημένη επαγγελματική επιμόρφωση μέσα από την παροχή ορολογίας και τεχνικών διόρθωσης και επιμέλειας, ενώ σημαντική, θα λέγαμε, είναι και η οργάνωση εργασίας μέσω της χρήσης των social media και του διαδικτύου. Οργανώνεται, επιπλέον, διεξαγωγή παρουσιάσεων στην ελληνική γλώσσα, σε συνδυασμό, βεβαίως, με την αγγλική, προκειμένου να γίνονται κατανοητοί σε όλους. Εν συνεχεία, προσκομίζουν στους σπουδαστές δίγλωσσα κείμενα, ορολογίες, γλωσσάρια, λεξικά και διάφορα άλλα εργαλεία και μέσα, προκειμένου να κάνουν πρακτική εφαρμογή στη γλώσσα της επιλογής τους, ενώ στο τέλος, δίνονται και εξετάσεις στη μετάφραση, πάντα πάνω στη γλώσσα της επιλογής τους, και παρέχεται το αντίστοιχο πιστοποιητικό αναγνώρισης.

Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει την πρακτική εκπαίδευση σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Η εκπαίδευση αυτή είναι δυνατόν να διαρκέσει έως και τρεις μήνες, αναλόγως με την επιθυμία του κάθε σπουδαστή και μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε εκ του σύνεγγυς είτε εξ' αποστάσεως, δίνοντας έτσι σε όλους τη δυνατότητα να αποκτήσουν τα εφόδια και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει μία τέτοια δραστηριότητα. Καθώς, λοιπόν, η ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική, η εταιρία φρόντισε, ούτως ώστε το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα να καλύπτει πλήρως αυτή την ανάγκη και να υλοποιείται με ευέλικτη μορφή, ώστε να μπορούν να το παρακολουθήσουν με άνεση σπουδαστές από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το τελικό στάδιο αφορά στην είσοδο στην αγορά εργασίας, καθώς η εταιρία προσφέρει τη δυνατότητα πρόσληψης ή συνεργασίας με την EL-TRANSLATIONS και τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις του κλάδου. Συνεπώς, οι επιτυχόντες σπουδαστές έχουν τη δυνατότητα να προσλαμβάνονται ως Μεταφραστές – Επιμελητές στην EL-TRANSLATIONS ή να συνάπτουν κατά προτεραιότητα εξωτερική συνεργασία με την EL-TRANSLATIONS, την ITS κ.ά.

2.6. Άλλα μεταφραστικά προγράμματα

Πλην του μονοετούς, διεξάγονται κι άλλα προγράμματα, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κατηγοριών μετάφρασης. Πιο συγκεκριμένα, ειδικεύονται στην ορολογία και μετάφραση κειμένων, στη νομική και οικονομική μετάφραση, σε τεχνικές διόρθωσης και επιμέλειας, στον υποτιτλισμό και στη χρήση του μεταφραστικού εργαλείου SDL Trados Studio. Έτσι, παρέχεται στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να κατασταλάξει μέσα από μία πληθώρα επιλογών, η δυνατότητα να επεκταθεί σε περισσότερες αναζητήσεις και να καλύψει ολοένα και περισσότερα γνωστικά πεδία.

Καταλήγοντας, λοιπόν, συμπεραίνουμε πως πρόκειται για μία πολύ καλή ευκαιρία προς όλους τους ενδιαφερόμενους και μία μεγάλη προβολή της ποιότητας των παροχών της εταιρίας και του έργου που επιτελεί. Ήταν αναμενόμενη και απολύτως λογική, συνεπώς, η επιλογή της EL-TRANSLATIONS, ως η εταιρία άσκησης της εν λόγω πρακτικής, εφόσον έχει αποδείξει περίτρανα τη βαρύτητα που δίνει στην σωστή και πλήρη εκπαίδευση των εν δυνάμει μεταφραστών. Δημιουργεί μία αίσθηση εμπιστοσύνης και μία βεβαίωση πως η πρακτική άσκηση θα ολοκληρωθεί σωστά και επιτυχώς, και ο ασκούμενος, στο τέλος, θα έχει όλα τα απαραίτητα εφόδια που τον καθιστούν έτοιμο να δικτυωθεί στην αγορά εργασίας και να εφαρμόσει όλες του τις γνώσεις, προσφέροντας με το έργο του στη μεταφραστική κοινωνία. Συν τοις άλλοις, η δυνατότητα άσκησης πρακτικής προσφέρεται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, γεγονός που εξυπηρετεί ιδιαίτερα τον κάθε ενδιαφερόμενο να ξεκινήσει την στιγμή που διευκολύνεται περισσότερο βάσει του προγράμματός του και των υποχρεώσεών του.

2.7. Συνεργασία με το Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΤΞΓΜΔ) του Ιονίου Πανεπιστημίου

Ας μην ξεχνάμε, φυσικά, πως πρόκειται για μία εταιρία η οποία είναι σε άμεση συνεργασία με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο επί συναπτά έτη. Για τον λόγο αυτό, μάλιστα, πολλοί από τους εκπαιδευτές, από τους υπαλλήλους της εταιρίας, αλλά και τους μεταφραστές και διερμηνείς με τους οποίους συνεργάζεται η εταιρία είναι πτυχιούχοι του Τμήματος Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΤΞΓΜΔ) του Ιονίου Πανεπιστημίου. Χωρίς, βέβαια, αυτό να σημαίνει πως δεν υπάρχουν και συνεργάτες που αποφοίτησαν από άλλα πανεπιστήμια. Επομένως, έχει «καλλιεργηθεί» ήδη το έδαφος πάνω στο οποίο χτίζεται μία σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης, καλής και αποτελεσματικής επικοινωνίας και προσοδοφόρας συνεργασίας μεταξύ φορέα και πανεπιστημίου. Η κατανόηση, η σωστή επικοινωνία και η αμφίδρομη σχέση ανταλλαγής προνομίων αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία τελείται με μεγάλη φροντίδα και λεπτομέρεια η άσκηση της πρακτικής των φοιτητών του Ιονίου Πανεπιστημίου, οι οποίοι, βεβαίως, αποτελούν ένα σεβαστό σύνολο. Ετησίως, είναι πολλοί οι φοιτητές του Πανεπιστημίου που επιλέγουν τα γραφεία της συγκεκριμένης εταιρίας, αν και όχι οι μόνοι. Η ELTRANSLATIONS παραμένει κάθε χρόνο επιλογή για άπειρους ενδιαφερόμενους που θέλουν να εκπαιδευτούν και να λάβουν γνώσεις και εμπειρία.

3. Πτυχές της πρακτικής άσκησης και προσωπική εμπειρία

3.1. Διάρκεια και απότερος στόχος της πρακτικής

Ολοκληρώνοντας, λοιπόν, όλοι οι παραπάνω λόγοι συνολικά και ο καθένας εξ' αυτών ξεχωριστά διαδραμάτισαν καταλυτικό ρόλο στην επιλογή της εταιρίας αυτής ως η πλέον κατάλληλη. Η πρακτική μου ξεκίνησε στα μέσα Ιουλίου του 2018 και διήρκεσε τρεις μήνες, και όχι δύο, όπως προέβλεπε ο κανονισμός του Πανεπιστημίου. Απόφαση καθαρά προσωπική και βασισμένη στην άποψη πως υπήρχαν ακόμα πολλά που η εταιρία θα μπορούσε να προσφέρει, αλλά και να λάβει με τη σειρά της από τη δική μου εργασία. Συνεπώς, ο χρόνος εργασίας στα γραφεία της EL-TRANSLATIONS ήταν από τα μέσα Ιουλίου ως τα μέσα Οκτωβρίου. Διάστημα σύντομο μεν, αλλά εξαιρετικά ωφέλιμο. Κατά τη διάρκεια της παραμονής στην εταιρία, η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν η προσπάθεια αφομοίωσης όλων των γνώσεων, αλλά και η ανταπόκριση στις απαιτήσεις και τις ανάγκες του γραφείου. Στόχος, συνεπώς, ήταν η εποικοδομητική συνεισφορά στο έργο της EL-TRANSLATIONS, αλλά και η προσωπική εκπαίδευση, η αποδοχή χρήσιμων γνώσεων και η συγκέντρωση εμπειριών αναφορικά με τον μεταφραστικό κλάδο. Η συνεργασία με τη συγκεκριμένη μεταφραστική εταιρία παρουσιάστηκε ως μία μεγάλη ευκαιρία για το βιογραφικό προς μελλοντική χρήση, για εργασία σε πραγματικό χρόνο και πραγματικές συνθήκες και για την κατανόηση των απαιτήσεων μία τέτοιας θέσης. Βασικές απαιτήσεις της θέσης, αλλά και κάθε θέσης ήταν η συνέπεια, η υπευθυνότητα, η διεξοδική έρευνα και, κυρίως, η τήρηση της εκάστοτε προθεσμίας.

3.2. Υπευθυνότητα και συνέπεια

Μιλώντας ειδικότερα, και όπως είναι άλλωστε κατανοητό, η υπευθυνότητα και η συνέπεια οφείλουν να χαρακτηρίζουν κάθε δουλειά που αναλαμβάνεται, καθώς είναι δύο από τα πιο απαραίτητα συστατικά για την εξασφάλιση της επιτυχίας και απαραίτητες προϋποθέσεις για να θεωρηθεί κάποιος αξιόπιστος και σωστός επαγγελματίας. Η αντιμετώπιση τυχόν εργασιών με επιπολαιότητα και ανευθυνότητα θα είχε πολύ άσχημες συνέπειες τόσο στην ποιότητα του αποτελέσματος της εργασίας όσο και στις σχέσεις μεταξύ εταιρίας και πελάτη. Επίσης, θα είχε και ένα πολύ αρνητικό αντίκτυπο για την εικόνα της ίδιας της εταιρίας, σε περίπτωση που κάποιος υπάλληλός της, εξωτερικός ή μη, δεν έδινε την αρμόζουσα προσοχή κατά την εκτέλεση των εργασιακών καθηκόντων του. Ήταν μείζονος σημασίας ο κάθε πελάτης που απευθύνεται στα γραφεία της EL-TRANSLATIONS να αισθάνεται σίγουρος πως βρίσκεται σε μία εταιρία που αντιμετωπίζει με σοβαρότητα τις ευθύνες της και δίνει την απαιτούμενη βαρύτητα στις μεταφράσεις που αναλαμβάνει για τη διεξαγωγή ενός ορθού αποτελέσματος. Εν ολίγοις, η αξιοπιστία και η ποιότητα είναι χαρακτηριστικά των μεταφράσεων που φέρουν τη σφραγίδα της EL-TRANSLATIONS.

3.3. Έρευνα

Η σωστή έρευνα είναι ένας ακόμα καθοριστικός παράγοντας για την εξασφάλιση ενός σωστού αποτελέσματος. Είναι γνωστό τοις πάσι πως ο μεταφραστής φέρει το ρόλο του παντογνώστη. Οφείλει, δηλαδή, να έχει γνώσεις επάνω σε διάφορα θέματα, διότι ένα μετάφρασμα μπορεί κάθε φορά να απευθύνεται και σε ένα διαφορετικό κλάδο. Θα μπορούσε ένα κείμενο, για παράδειγμα, να αναφέρεται στη μηχανολογία ή να είναι παραϊατρικό ή ακόμα και να έχει περιεχόμενο σχετικό με τη φαρμακολογία. Σε περιπτώσεις σαν κι αυτές, αν ο μεταφραστής δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις γύρω από το αντικείμενο για το οποίο έχει κληθεί να μεταφράσει, είναι λογικό πως δε θα μπορέσει να ανταπεξέλθει με επιτυχία στον σκοπό του, διότι ουσιαστικά δεν θα αντιλαμβάνεται τι μεταφράζει. Θα πρέπει να έχει πλήρη επίγνωση του θέματος, προκειμένου να μπορέσει να μεταφέρει το νόημα του κειμένου που ανέλαβε ολοκληρωμένο και σωστό. Η ενημέρωση γύρω από την ειδική ορολογία του κάθε τομέα, αλλά και γενικότερες γνώσεις αναφορικά με το περιεχόμενο του προς μετάφραση κειμένου κρίνονται απαραίτητες τόσο για την κατανόησή του όσο και για την ακριβή απόδοσή του. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει άμεση πρόσβαση σε λεξικά, γλωσσάρια, δίγλωσσα κείμενα και διάφορα άλλα μέσα. Γεγονός για το οποίο πάντα φρόντιζε η EL-TRANSLATIONS. Υπήρχε άμεση πρόσβαση σε μία πληθώρα λεξικών και γλωσσάρων για διάφορους κλάδους, όπως τα οικονομικά, τα νομικά, τα ιατρικά, η πληροφορική κ.ά. τα οποία παρείχαν μία τεράστια ποικιλία λέξεων και ορολογίας, προκειμένου να διευκολύνουν το έργο των μεταφραστών και να τους μεταδώσουν απαραίτητες γνώσεις και στοιχεία. Χρησιμοποιώντας αυτά, καθώς και άλλες πηγές πληροφοριών, η μεταφραστική διαδικασία, όχι μόνο έγινε πιο εύκολη, αλλά και πιο αξιόπιστη, όπως και όφειλε να είναι. Η χρήση, μάλιστα, τέτοιων μέσων, θα μπορούσε να θεωρεί χρήσιμη, όχι μόνο για μία μεμονωμένη μετάφραση. Οι γνώσεις αυτές θα ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμες και για μελλοντική χρήση σε περιπτώσεις άλλων μεταφράσεων με διαφορετικό περιεχόμενο, αλλά αναφερόμενες στον ίδιο κλάδο.

3.4. Χρονικές προθεσμίες

Τέλος, η σωστή διαχείριση της χρονικής προθεσμίας αποτελεί και τον σημαντικότερο συντελεστή στην όλη μεταφραστική διαδικασία. Ο μεταφραστής καλείται να κατανείμει το χρονικό περιθώριο που έχει στη διάθεσή του με τρόπο παραγωγικό, ούτως ώστε να οδηγηθεί σε ένα άρτιο και ποιοτικό αποτέλεσμα. Η εφαρμογή συστήματος και σωστού προγραμματισμού οδηγούν στην εξασφάλιση της σωστής απόδοσης του νοηματικού περιεχομένου του μεταφράσματος και στην αποφυγή τυχόν απροσεξίας ή επιπολαιότητας λόγω βιασύνης. Η μετάφραση με τρόπο μεθοδικό εγγυάται την αποτροπή βεβαιασμένης και σύντομης ενασχόλησης με το προς μετάφραση κείμενο, η οποία προφανώς κατά πάσα πιθανότητα δεν θα έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Είναι υποχρέωση του μεταφραστή να αφιερώσει τον απαιτούμενο χρόνο, αν όχι να εξαντλήσει όλα τα χρονικά περιθώρια που του δίνονται, προκειμένου να είναι απολύτως βέβαιος πως απέδωσε το νόημα αποτελεσματικά, δίχως να υπάρχουν τυχόν παραλείψεις, αστοχίες ή ανακρίβειες. Βεβαίως, το να ολοκληρώσει τη δουλειά του και να την παραδώσει πριν την οριζόμενη ημερομηνία παράδοσης θα ήταν ίσως το καλύτερο σενάριο, διότι σίγουρα θα κέρδιζε με αυτόν τον τρόπο την εκτίμησή και την ικανοποίησή του πελάτη, όμως συνήθως κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό, καθώς τις περισσότερες φορές τα χρονικά

περιθώρια είναι περιορισμένα και σίγουρα τις περισσότερες φορές δε συνάδουν ούτε με την έκταση ούτε με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του κειμένου. Σε καμία περίπτωση, πάντως, δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε καθυστέρηση όσον αφορά στον χρόνο παράδοσης. Η συνέπεια απέναντι στον πελάτη είναι ο πυλώνας πάνω στον οποίο στηρίζεται η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γραφείου και πελάτη, ώστε ο τελευταίος να μείνει ευχαριστημένος και να διατηρήσει αυτή τη συνεργασία κατά την πάροδο του χρόνου. Το ιδανικότερο και αυτό στο οποίο ελπίζει ο κάθε μεταφραστής είναι να έχει τον απαραίτητο χρόνο στη διάθεσή του, προκειμένου να ασχοληθεί διεξοδικώς με την μετάφραση που του έχει ανατεθεί και εν συνεχεία να έχει το περιθώριο να ελέγξει τουλάχιστον μία φορά τη δουλειά του για να εντοπίσει τυχόν λάθη και απροσεξίες. Και αυτή ακριβώς ήταν και η επιδίωξη των μεταφραστών της EL-TRANSLATIONS. Καθημερινός στόχος των εργαζομένων της εταιρίας, δεν ήταν άλλος, από την άμεση ανταπόκριση τόσο στις απαιτήσεις όσο και στα χρονικά πλαίσια που όριζε ο εκάστοτε πελάτης, χωρίς βέβαια αυτό να υποδηλώνει μία επιπόλαιη αντιμετώπιση μόνο και μόνο προκειμένου να τηρηθούν τα χρονικά όρια. Αντιθέτως, απώτερος σκοπός ήταν ο κατάλληλος συνδυασμός μίας υψηλού ποιοτικού επιπέδου μετάφρασης, η οποία θα ανταποκρίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στα αιτήματα του πελάτη, σε ένα όσο το δυνατό συντομότερο χρονικό διάστημα. Βεβαίως, κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί αμέσως, καθώς προϋποθέτει μεγάλη εμπειρία και καθημερινή ενασχόληση με τη μεταφραστική διαδικασία σε διάφορα είδη κειμένων, εφόσον το κάθε είδος έχει και τις δικές του ιδιαιτερότητες. Ο συγκεκριμένος στόχος θα μπορούσαμε να πούμε πως ήταν ίσως και ο πιο δύσκολος, τουλάχιστον όσον αφορά τη δική μου πρότερη καθημερινή πορεία στην εταιρία. Κάθε μέρα ήταν και μία καινούρια προσπάθεια ανταπόκρισης στα αυστηρά χρονικά περιθώρια που υπήρχαν, προκειμένου η εταιρία να μην βρεθεί εκτεθειμένη απέναντι σε κάποιον πελάτη. Άλλωστε, δεν πρέπει να ξεχνάμε, πως ο μεταφραστής δεν ενεργεί μόνος του, αλλά είναι μέλος μίας ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών, εκ' των οποίων ο καθένας έχει τις δικές του αρμοδιότητες. Συνεπώς, τυχόν καθυστέρηση στη δουλειά του μεταφραστή, θα προκαλούσε και μία σειρά αλυσιδωτών καθυστερήσεων και στους υπόλοιπους επαγγελματίες που θα έπρεπε να εργασθούν πάνω στο μετάφρασμα, κάνοντας επιμέλεια και έλεγχο πριν τον παραδώσουν στον πελάτη. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, επρόκειτο για μία διαδικασία που κάθε μέρα φαινόταν όλο πιο εφικτό να πραγματοποιηθεί. Καθημερινά, η προσπάθεια που χρειαζόταν να καταβληθεί ήταν ολοένα και μικρότερη και η άνεση διαχείρισης χρόνου ολοένα και μεγαλύτερη με αργό μεν αλλά σταθερό ρυθμό προσαρμογής.

3.5. Πελάτες

Η παραπάνω προϋπόθεση, σαφώς, δεν ισχύει μόνο για τους μόνιμους πελάτες της EL-TRANSLATIONS. Ούτε μόνο για τις εταιρίες εκείνες που έχουν μεγάλη φήμη στην αγορά. Τα γραφεία της EL-TRANSLATIONS συνεργάζονται με έναν μεγάλο αριθμό εταιριών, όπως η elpedison, η εταιρία Mac Donald's, η Eurobank, ο ΟΣΕ, η Siemens, ο ΟΠΑΠ, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, η εταιρία προϊόντων διατροφής και καλλυντικών Herbalife, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, η Τράπεζα Πειραιώς, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, η Euroclinic, οι εκδόσεις Bell, η εταιρία τροφοδοσιών και διανομής Galitel, η Coca Cola Hellenic, η εταιρία δερμοκαλλυντικών Pierre Fabre, η εταιρία επίγειας εξυπηρέτησης Goldair Handling, η οποία παρέχει υπηρεσίες επιβατών αεροσκαφών και οχημάτων, το πολυϊατρείο

ΟΡΘΟΒΙΟΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ, ο γαλλικός φαρμακευτικός όμιλος SERVIER HELLAS, η Intralot, ο πιστοποιημένος οργανισμός OTEacademy, η ελβετική εταιρία επίβλεψης εμπορευμάτων SGS, η Alter Travel κ.ά. Φυσικά το σταθερό πελατολόγιο της EL-TRANSLATIONS δεν περιορίζεται μόνο σε εταιρίες. Υπάρχουν και πολλοί ιδιώτες οι οποίοι απευθύνονται είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω e mail είτε με φυσική παρουσία στα γραφεία της εταιρίας. Και επιπροσθέτως, εκτός του σταθερού πελατολογίου της εταιρίας, υπάρχουν και οι περιπτώσεις εκείνες όπου μπορεί να απευθυνθεί στην εταιρία και ένας ανεξάρτητος πελάτης, ο οποίος δεν έχει μία σταθερή συνεργασία με την εταιρία. Σίγουρα, το γεγονός πως το σταθερό της πελατολόγιο απαρτίζεται από εταιρίες γνωστές με μεγάλο ιστορικό στον εργασιακό χώρο, προσδίδει ένα επιπλέον κύρος και αποτελεί την απόδειξη της αξιοπιστίας και ικανότητας του γραφείου, εφόσον εταιρίες μεγάλες και σημαντικές εμπιστεύονται τις υπηρεσίες της. Παρόλα αυτά, οι μεταφραστές της EL-TRANSLATIONS όφειλαν να αντιμετωπίζουν όλους τους πελάτες ανεξαιρέτως με την ίδια υπευθυνότητα και σπουδαιότητα, χωρίς να νιώθει κανένας τους ότι παραμελήθηκε. Για τους μεταφραστές της EL-TRANSLATIONS ο κάθε πελάτης ήταν το ίδιο σημαντικός και οι απαιτήσεις του αντιμετωπίζονταν με την ίδια συνέπεια, χωρίς διακρίσεις.

3.6. Χρήση τεχνολογίας

Όσον αφορά την τεχνολογία που χρησιμοποιείται από την EL-TRANSLATIONS, η εταιρία είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ο κάθε μεταφραστής εργαζόταν με άνεση χρησιμοποιώντας τον δικό του ατομικό υπολογιστή, ο οποίος ήταν εξοπλισμένος με όλα τα απαραίτητα προγράμματα, αλλά και τα μεταφραστικά εργαλεία Matecat, Memsource και SDL Trados Studio, τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως για τις μεταφράσεις τεχνικών κειμένων. Μάλιστα, η εταιρία φρόντιζε να αγοράζει και να έχει στην κατοχή της πάντα την πιο πρόσφατη έκδοση των προγραμμάτων αυτών, προκειμένου ο μεταφραστής να έχει στη διάθεσή του εύχρηστα εργαλεία με ποικιλία εφαρμογών, ώστε να μην περιορίζονται οι δυνατότητές του. Και φυσικά, οι υπολογιστές διέθεταν πρόσβαση στο διαδίκτυο η οποία θα επέτρεπε στον μεταφραστή να προχωρήσει σε αναζήτηση οποιασδήποτε πληροφορίας κι αν χρειαστεί που θα τον βοηθούσε με την απόδοση του νοήματος της μετάφρασης, αλλά και να χρησιμοποιήσει τα μεταφραστικά εργαλεία εκείνα που λειτουργούσαν μόνο διαδικτυακά. Γενικότερα, η εταιρία προσπαθούσε να διατηρεί τον συγκεκριμένο τεχνολογικό εξοπλισμό σε όσο το δυνατόν καλύτερη κατάσταση, καθώς πρόκειται για το κύριο εργαλείο της δουλειάς του μεταφραστή.

3.7. Είδη κειμένων μετάφρασης και ιδιαιτερότητες

Τέλος, όσον αφορά τα είδη των προς μετάφραση κειμένων, παρατηρείται ένα ευρύ φάσμα κατηγοριών που περιλαμβάνει φοροτεχνικά κείμενα, όπως λογαριασμοί και έγγραφα εφορίας τεχνικά κείμενα, όπως εγχειρίδιο οδηγιών ηλεκτρικών συσκευών, ιατρικά, όπως κείμενα σχετικά με φάρμακα, μαιευτικές κλινικές, ιατρικές πράξεις κ.ά., οικονομικά κείμενα, όπως τραπεζικά και νομικά κείμενα, όπως συμβόλαιο πρόσληψης εργαζομένου, καθώς επίσης και δημόσια, επίσημα έγγραφα, όπως πτυχία ξένων γλωσσών, απολυτήρια, διαβατήρια, ταυτότητες, πιστοποιητικά γεννήσεως, πιστοποιητικά ιστορικότητας, άδειες γάμου, πιστοποιητικά θανάτου, πιστοποιητικά

οικογενειακής κατάστασης, δηλώσεις πιστοποίησης κ.ά. Το κάθε είδος κειμένου, όπως επισημάνθηκε και προηγουμένως, είχε τις δικές του ιδιαιτερότητες και δυσκολίες.

Μιλώντας λίγο πιο συγκεκριμένα για την κάθε κατηγορία κειμένων, τα φοροτεχνικά είναι και αυτά που αποτελούσαν την πλειοψηφία των προς μετάφραση εγγράφων. Και μάλιστα, διαφόρων ειδών, όπως λογαριασμοί, κείμενα σχετικά με την εφορία κ.ά. Το κυριότερο πρόβλημα κατά τη μεταφραστική διαδικασία τέτοιου είδους εγγράφων είναι η σωστή απόδοση όλων των φοροτεχνικών εννοιών που περιλαμβάνονται, καθώς και της ορολογίας που εμπεριέχεται σε λογαριασμούς οποιουδήποτε οργανισμού. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη μεταφραστική διαδικασία λογαριασμού ρεύματος της Κύπρου, ήταν κάποιες στιγμές αρκετά δύσκολη η προσπάθεια αποκωδικοποίησης των συμβόλων. Παραδείγματος χάρη, η ύπαρξη ενός μεμονωμένου γράμματος “S” στο πάνω μέρος του λογαριασμού και η προσπάθεια ερμηνείας του ήταν μία από τις χαρακτηριστικές δυσκολίες, καθώς δεν υπήρχε εξοικείωση με λογαριασμούς ξένων χωρών, όπου υπάρχουν σημαντικές διαφορές εν συγκρίσει με τους λογαριασμούς της Ελλάδας όσον αφορά και το περιεχόμενο, αλλά και τη μορφοποίηση του εγγράφου. Ένα επιπλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν πως μπορεί να υπήρχαν στοιχεία που συμπεριλαμβάνονται σε έναν τέτοιο λογαριασμό, τα οποία, όμως δεν συναντώνται σε αντίστοιχο ελληνικό λογαριασμό και τα οποία είναι, συνεπώς δύσκολο να γίνουν αντιληπτά, πόσο μάλλον να μεταφερθούν στη γλώσσα στόχο. Ή μπορεί να υπάρχουν στοιχεία τα οποία συμπεριλαμβάνονται και στους δύο λογαριασμούς, αλλά είτε αναγράφονται με λίγο διαφορετικό τρόπο ή σε διαφορετικά σημεία. Επιπλέον, δυσκολία υπάρχει γενικότερα στη μετάφραση ορολογίας, όπως λόγου χάρη η φράση «αριθμός μετρητών», «αριθμός υποστατικού», «εγκεκριμένη ισχύς», «διατίμηση», «διεύθυνση υποστατικού», «ΑΦΤ», «ψηφία ελέγχου» και πολλές άλλες. Φράσεις οι οποίες απαιτούν εξειδικευμένες γλωσσολογικές γνώσεις και προσεκτική και ακριβή απόδοση. Επομένως, για τις φράσεις αυτές ειδικού λεξιλογίου του συγκεκριμένου πεδίου χρειάζεται λεπτομερής έρευνα μέσα από αξιόπιστα γλωσσάρια και πλατφόρμες αναζήτησης και διασταύρωση αποδόσεων μέσα από σύγκριση με παράλληλα κείμενα.

Περνώντας στην κατηγορία των τεχνικών κειμένων, θα πρέπει να τονιστεί πως είναι αρκετά εκείνα που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την απόδοση του περιεχομένου του πρωτότυπου κειμένου. Με πρώτο και κύριο την ορολογία. Η έκταση τέτοιου είδους κειμένων καλύπτεται από ειδικό λεξιλόγιο και ορολογία την οποία ο μεταφραστής οφείλει να αποδώσει με ακρίβεια και όχι κατά προσέγγιση και βασιζόμενος σε υποθέσεις ή γενικές λεξιλογικές γνώσεις. Πιο συγκεκριμένα, η μετάφραση ενός εγχειριδίου οδηγιών χρήσης μίας μηχανής κουρέματος γκαζόν, για παράδειγμα, περιλαμβάνει συχνά λέξεις και φράσεις, όπως “galvanised steel”, που σημαίνει «γαλβανιζέ ατσάλι», “in case of wear and tear”, που σημαίνει «σε περίπτωση φθοράς», “safety circuit”, που σημαίνει «κύκλωμα ασφαλείας», “carburetor”, που σημαίνει «εξαερωτήρας» κ.ά., οι οποίες αποτελούν μέρος ενός ειδικότερου λεξιλογίου και ο μεταφραστής θα πρέπει να αναζητήσει τη σημασία τους. Και λέξεις ή φράσεις, όπως “clog”, που σημαίνει «φράζω», “ventilator”, που σημαίνει «εξαεριστήρας», “breakdown” που σημαίνει φθορά, κ.ά. οι οποίες, θα λέγαμε, πως παραπέμπουν, επίσης, σε θέματα ορολογίας, καθώς η μετάφρασή τους βασίζεται συγκεκριμένα στο περιεχόμενο και το είδος του κειμένου, προκειμένου να υπάρχει μία σωστή νοηματική απόδοση, ενώ σε διαφορετική περίπτωση θα μπορούσαν να

αποδοθούν και με διαφορετικό τρόπο, εφόσον γενικά έχουν περισσότερες από μία σημασίες. Επομένως, η ακριβής απόδοση και η επιλογή της σωστής σημασίας των λέξεων και φράσεων διαδραματίζουν καίριο ρόλο κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Επιπλέον, σημαντική θεωρείται και η τήρηση κάποιων κανόνων και προτιμήσεων αναφορικά με το ύφος που πρέπει να έχει το προς μετάφραση κείμενο. Ειδικότερα, σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως είναι τα τεχνικά κείμενα, πρέπει να διατηρείται ένα ουδέτερο ύφος, όπου προτιμάται η συχνή χρήση της προστακτικής έγκλισης, και των ουσιαστικοποιημένων ρημάτων. Παραδείγματος χάρη, η φράση “That no repairs and/or change of parts have been performed by a third party” μεταφράζεται ως «Απουσία επισκευών ή/και αντικατάστασης στα μέρη του από τρίτο», ενώ προτάσεις, όπως “ PLEASE READ THIS MANUAL BEFORE USING THIS PRODUCT” μεταφράζεται ως «ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΡΙΝ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ».

Προχωρώντας παρακάτω, και όσον αφορά τα νομικά κείμενα, το ύφος πρέπει να είναι αυστηρό και σύντομο, προσπαθώντας να αποφευχθούν μακροσκελείς προτάσεις, όσο αυτό είναι δυνατόν, προκειμένου να μην υπάρξει κίνδυνος αλλοίωσης του νοήματος. Οι μακροσκελείς προτάσεις και το εξαιρετικά επιτηδευμένο ύφος συνήθως έχουν ως αποτέλεσμα, όχι μόνο την πιθανότητα αλλοίωσης του νοηματικού περιεχομένου, αλλά και τον κίνδυνο κούρασης και δυσaréσκειας του αναγνώστη ή ακόμα και την αδυναμία του να αντιληφθεί το μετάφρασμα. Επομένως, πρέπει να διατυπώνονται οι προτάσεις με όσο το δυνατόν πιο λιτό και ταυτόχρονα ξεκάθαρο ύφος, διότι ιδίως τα νομικά έγγραφα είναι εκείνα τα οποία πρέπει να γίνονται απολύτως αντιληπτά και τυχόν παρερμηνείες μπορεί να έχουν άσχημες επιπτώσεις, αναλόγως με την περίπτωση για την οποία προορίζονται. Επιπροσθέτως, η ειδική νομική ορολογία υπογραμμίζεται για άλλη μια φορά ως ένας από τους πιο καθοριστικούς παράγοντες για τη σωστή απόδοση του περιεχομένου του εκάστοτε νομικού εγγράφου, είτε πρόκειται για νόμο, είτε για δικόγραφο είτε για μήνυση. Διάφορα τέτοια παραδείγματα ορολογίας νομικών εγγράφων θεωρούνται τα εξής: “agreement”, “statue”, “trespass”, “battery”, “contract”, “represent to be familiar with”, “applicable to”, “lien”, “represents and warrants that”, “is made and entered into”, “land register”, “real property”, “mortgage” κ.ά. Αυτά είναι μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα που συναντώνται συχνά σε νομικά έγγραφα και ο μεταφραστής καλείται να τα αποδώσει με τη σωστή σημασία. Για ορισμένες εξ’ αυτών λέξεις, μία απλή έρευνα σχετικά με τη σημασία της είναι αρκετή, όπως η λέξη “lien”, που σημαίνει «δικαίωμα παρακράτησης» και “mortgage”, που σημαίνει «υποθήκη». Ο μεταφραστής δεν είναι υποχρεωμένος να είναι εξ’ αρχής εξοικειωμένος με τους νομικούς όρους. Πρέπει, επομένως, να καταφύγει σε αξιόπιστες πηγές αναζήτησης. Όμως, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου μία έκφραση ή λέξη μεταφράζεται διαφορετικά εξαιτίας αποκλειστικά και μόνο του γεγονότος ότι πρόκειται για νομικό έγγραφο. Ενώ, αν η ίδια φράση ή έκφραση βρισκόταν σε διαφορετικού είδους κείμενο, η απόδοσή της θα ήταν εντελώς διαφορετική. Τέτοια παραδείγματα είναι οι εκφράσεις “real property”, που σημαίνει «ακίνητα», και όχι «αληθινή περιουσία», “is made and entered into”, που σημαίνει «συνεπάγεται και συνομολογείται», ενώ το “make” μεταφράζεται και ως «φτιάχνω, κάνω» και η λέξη “enter” σημαίνει και «εισέρχομαι», “represents and warrants that”, που σημαίνει «δηλώνει υπεύθυνα και εγγυάται», ενώ το “represent” έχει και τη σημασία του «παρουσιάζομαι», “represent to be familiar with”, που σημαίνει «δηλώνει υπεύθυνα ότι κατανοεί», ενώ η φράση “familiar with” ερμηνεύεται και ως «γνωρίζω» ή «είμαι εξοικειωμένος» και οι λέξεις “battery”, που στα νομικά κείμενα έχει την έννοια της

«βιαιοπραγίας», και όχι της «μπαταρίας» και “statue”, που ως νομικός όρος σημαίνει «καταστατικό», και όχι «άγαλμα». Επίσης, χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της λέξης “with”, η οποία στα νομικά έγγραφα μπορεί πολλές φορές να μεταφραστεί ως «σε» ή «ενώπιον», όταν ακολουθείται από λέξη που δηλώνει θεσμό ή άλλο συλλογικό όργανο, και όχι «με». Επιπροσθέτως, υπάρχουν και οι περιπτώσεις αυτές όπου οι περισσότερες λέξεις και φράσεις μπορεί να έχουν περισσότερες από μία νομικές σημασίες. Σε αυτή την περίπτωση ο εκπαιδευόμενος υποχρεούται να καταβάλει λίγη παραπάνω προσπάθεια, προκειμένου να μην οδηγηθεί σε λανθασμένες επιλογές. Απαιτείται η εξονυχιστική μελέτη όλων των αποδόσεων και, βεβαίως, είναι υποχρεωτικές και κάποιες βασικές γνώσεις γύρω από το νομικό σύστημα της κάθε χώρας, προκειμένου ο εκπαιδευόμενος μεταφραστής να μην καταλήξει σε παρανόηση. Λόγου χάρη, η λέξη “confirm”, αναλόγως την περίπτωση, κάποιες φορές μεταφράζεται ως «πιστοποιώ», που δηλώνει επίσημη διαδικασία, και άλλες ως «βεβαιώνω», που δηλώνει ανεπίσημη διαδικασία. Επίσης, η λέξη “land register” μπορεί να μεταφραστεί ως «κτηματολόγιο» ή ως «Υποθηκοφυλακείο». Τέλος, η λέξη “contract” μπορεί να μεταφραστεί ως «συμβόλαιο» ή «σύμβαση» ή «συμφωνητικό». Τρεις έννοιες αρκετά διαφορετικές μεταξύ τους, αν και συνήθως προτιμάται η λέξη «σύμβαση», ως η πιο ασφαλής επιλογή που δηλώνει την έννομη σχέση. Εν κατακλείδι, η μετάφραση νομικών κειμένων είναι ιδιαίτερα απαιτητική ως προς την αναζήτηση ορολογίας.

Ολοκληρώνοντας, τα επίσημα δημόσια έγγραφα, τα οποία, αποτέλεσαν, επίσης, ένα πολύ μεγάλο μέρος της πρακτικής άσκησης, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως εκείνα με το μικρότερο βαθμό δυσκολίας. Ένα από τα λίγα προβλήματα ήταν η αμφιταλάντευση του μεταφραστή σχετικά με το πώς θα έπρεπε να μεταφραστούν τα κύρια ονόματα, είτε επρόκειτο για ονοματεπώνυμα, είτε για διευθύνσεις, είτε για λεωφόρους, είτε για πόλεις, είτε για εταιρίες και επιχειρήσεις. Συνήθως ήταν δύσκολο για τον εκπαιδευόμενο να αποφασίσει αν τα κύρια ονόματα έπρεπε να μεταγραφούν ή αν ήταν πιο σωστό να παραμείνουν στη γλώσσα πηγή. Υπήρχαν ακόμα και περιπτώσεις όπου έπρεπε να διαλέξει ανάμεσα στη μέθοδο της μεταγραφής και της μετάφρασης, κυρίως όταν επρόκειτο για ονόματα περιοχών των οποίων το όνομα στην ελληνική γλώσσα ήταν ευρέως διαδεδομένο και κοινώς αποδεκτό, όπως το Λονδίνο ή η Αθήνα. Η μέθοδος που συνήθιζε να εφαρμόζει η εταιρία ως η πιο σωστή ήταν να μεταφράζει μόνο τις χώρες στη γλώσσα στόχο, όταν η μετάφραση γινόταν από τα αγγλικά στα ελληνικά. Τα υπόλοιπα ονόματα, διευθύνσεων, εταιριών, ατόμων, περιοχών, αν η γλώσσα πηγή ήταν η αγγλική, παρέμεναν ως έχουν. Αν μεταφράζονταν, όμως, από τα ελληνικά στα αγγλικά, τότε μεταγράφονταν στη γλώσσα στόχο. Πολλές φορές, μάλιστα, όσον αφορά τα ονοματεπώνυμα που έπρεπε να μεταφραστούν από τα ελληνικά στα αγγλικά, μεταγράφονταν στη γλώσσα στόχο, ενώ διατηρούνταν σε παρένθεση και η ελληνική μορφή. Ενώ τα ονόματα των εταιριών παρέμεναν πάντα άθικτα. Τέλος, μία επιπλέον δυσκολία θα μπορούσε να θεωρηθεί το γεγονός πως τα έγγραφα αυτά ήταν χειρόγραφα, με αποτέλεσμα να είναι τις περισσότερες φορές και δυσανάγνωστα. Συνεπώς, καταλήγουμε αβίαστα στο συμπέρασμα πως το έργο του εκπαιδευόμενου μεταφραστή γινόταν δυσκολότερο και ο ίδιος χρειαζόταν περισσότερη προσπάθεια και χρόνο για να το ολοκληρώσει.

Ανεξαρτήτως, βεβαίως, από το είδος των προς μετάφραση κειμένων, η εταιρία είχε ως αρχή της να προσκομίζει πάντα στον εκπαιδευόμενό της τα λεγόμενα “revised files”. Κάθε φορά που ο εκάστοτε εκπαιδευόμενος ολοκλήρωνε τη μετάφραση του εγγράφου που είχε αναλάβει, και αφού αξιολογούνταν από τον επιμελητή και

ολοκληρωνόταν όλος ο απαραίτητος έλεγχος που προβλεπόταν από τη μεταφραστική ομάδα, οι project managers αναλάμβαναν να δώσουν στους εκπαιδευόμενους το έγγραφο διορθωμένο και επιμελημένο, σημειώνοντας παρατηρήσεις και λάθη με track changes, με απώτερο σκοπό να εντοπιστούν τα λάθη και να μην επαναληφθούν. Με αυτό τον τρόπο, διατηρούνταν ένα αρχείο διορθωμένων κειμένων διαφόρων κατηγοριών το οποίο καθοδηγούσε τον μεταφραστή στις μελλοντικές του εργασίες και φρόντιζε να βελτιωθεί η ποιότητα της μετάφρασής του. Επιπλέον, υπήρχε και ένα σύστημα αξιολόγησης που κατέγραφε την πορεία των μεταφραστών καθ' όλη τη διάρκεια του μήνα και ο τελευταίος ήταν σε θέση να ενημερώνεται ανά πάσα ώρα και στιγμή για την ανοδική ή καθοδική του πορεία και να πράττει αναλόγως. Τέλος, υπήρχε από τους αρμόδιους όλη η απαραίτητη στήριξη και συνεργασία. Οι εκπαιδευόμενοι είχαν την απαραίτητη καθοδήγηση πάντα και ακόμα περισσότερο στο τέλος κάθε εβδομάδας με τις ενημερωτικές συναντήσεις που διοργανώνονταν. Τότε ο εκπαιδευόμενος είχε την ευκαιρία να μάθει κάποια επιπλέον πράγματα, να συγκεντρώσει ακόμα περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη δουλειά του μέσα από τις ενημερώσεις των project manager και τις απορίες που έθεταν οι συνάδελφοι, αλλά και να θέσει όλες τις απορίες που είχε συγκεντρώσει ο ίδιος. Συνεπώς, οι εκπαιδευόμενοι λάμβαναν πάντα την βοήθεια που χρειάζονταν για να μπορέσουν να εργασθούν και να εκπαιδευτούν καταλλήλως, καλύπτοντας τα κενά τους.

4. Κριτική επισκόπηση

Συνοψίζοντας, λοιπόν, και επιδιώκοντας μία προσωπική τοποθέτηση, το χρονικό διάστημα της πρακτικής άσκησης ήταν ιδιαίτερος αποδοτικό και ωφέλιμο για όλους τους προαναφερθέντες λόγους. Χωρίς αυτό, βέβαια, να σημαίνει πως δεν υπήρχαν και ορισμένα μειονεκτήματα. Κάθε κατάσταση έχει τα υπέρ και τα κατά της και σίγουρα επιδέχεται βελτιώσεως. Έτσι, λοιπόν, και εν προκειμένω υπήρχαν κάποιες καταστάσεις για τις οποίες θα ήταν καλό η εταιρία να μεριμνήσει. Μιλώντας πιο συγκεκριμένα, τα προβλήματα που προέκυπταν ήταν ως επί το πλείστον τεχνικής φύσεως. Δεν ήταν λίγες οι φορές που η πρόσβαση στο διαδίκτυο ήταν περιορισμένη, αν όχι τελείως αδύνατη, με αποτέλεσμα ο εκπαιδευόμενος να στερείται τη μεγαλύτερη ίσως πηγή αναζήτησης, προκειμένου να δουλέψει. Χωρίς το διαδίκτυο δεν είναι σε θέση να έχει καν πρόσβαση στα διαδικτυακά του λεξικά, συνεπώς κωλύεται να ολοκληρώσει την μεταφραστική διαδικασία. Επίσης, πολύ συχνά ο υπολογιστής αντιμετώπιζε διάφορα τεχνικά ζητήματα. Αδυναμία ανοίγματος μεγάλων προγραμμάτων, πάγωμα της οθόνης, προβλήματα με τα windows, αδυναμία σωστής λειτουργίας ορισμένων προγραμμάτων, ιδιαίτερος αργός ρυθμός λειτουργίας, δυσκολία στην ανταπόκριση των εντολών, αδύναμη μπαταρία κ.ά. Τέτοιου είδους προβλήματα μπορούν να αποτελέσουν για άλλη μια φορά εμπόδιο για τον μεταφραστή, ο οποίος καθυστερεί υπερβολικά, διακινδυνεύοντας να μην μπορέσει καν να τηρήσει την χρονική προθεσμία που του έχει ζητηθεί. Επιπροσθέτως, μία μεγαλύτερη ποσότητα κειμένων προς μετάφραση εξίσου για όλα τα είδη κειμένων θα ήταν προτιμητέα. Το γεγονός ότι δόθηκε περισσότερη βαρύτητα σε ένα ή δύο συγκεκριμένα είδη κειμένων, τα οποία μεταφράζονταν πιο συχνά, ενώ κάποια άλλα είδη συναντήθηκαν ελάχιστα θεωρείται ως παράληψη, ως ένα από τα αδύναμα σημεία της πρακτικής. Περισσότερη εξάσκηση σε όλα τα κειμενικά είδη θα ήταν επιθυμητή. Τέλος, το γραφείο λειτουργούσε κυρίως χρησιμοποιώντας το μεταφραστικό εργαλείο SDL Trados Studio. Αυτό εξυπηρετούσε μεν την εταιρία, αλλά δεν ήταν ό,τι καλύτερο για τον εκπαιδευόμενο ο οποίος ευελπιστούσε στο να εκπαιδευτεί εξίσου και με τα τρία μεταφραστικά εργαλεία, το SDL Trados Studio, το Memsource και το Matecat. Είναι κοινώς παραδεκτό πως το εν λόγω εργαλείο είναι το πιο διαδεδομένο στην αγορά και αυτό που προσφέρει τις περισσότερες δυνατότητες και μία ποιοτική και γρήγορη μετάφραση. Και σίγουρα η τακτική χρήση του συγκεκριμένου μεταφραστικού εργαλείου είχε σαν αποτέλεσμα τη μεγάλη εξοικείωση και την ανακάλυψη, αν όχι όλων, τότε σίγουρα των περισσότερων εφαρμογών του. Παρόλα αυτά, όμως, οι εκπαιδευόμενοι θα είχαν μεγαλύτερο όφελος αν διδάσκονταν με τον εξίσου διεξοδικό τρόπο και τα υπόλοιπα μεταφραστικά εργαλεία, ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιούν με την ίδια άνεση. Εν συντομία, λοιπόν, αυτά ήταν μερικά από τα «τρωτά σημεία» της πρακτικής άσκησης, μερικές από τις αδυναμίες της μεταφραστικής εταιρίας, οι οποίες θα ήταν συνετό να διορθωθούν άμεσα για την ακόμα καλύτερη λειτουργία του συστήματος και την ακόμα μεγαλύτερη κάλυψη των αναγκών των μελλοντικών εκπαιδευομένων.